

ИНТЕРВЈУ СО DIMITRI IOANU

За почеток би Ве замолил да се представите, кој е Димитри Иоану?

Моето име е Димитри Иоану и потекнувам од селото Ракита, Кајларска околија, Егејска Македонија - Грција. Имам 34 години, правник сум и член на раководството на партијата на Македонците во Грција, Европска слободна алианса - Виножито. Исто така сум и главен уредник на весникот на Македонците во Грција „Нова Зора“. Од Април 2010, сум член на политичкото биро на Европската Партија „Европска Слободна Алијанса“ која во коалиција со партијата на Зелените, ја претставува четвртата по сила партија на Европскиот Парламент.

Раскажете ни повеќе за „Нова зора“, идејата и целта што стоеја зад нејзината појава, начинот на кој се издава и како се дочекува од населението

Секоја партија, секоја организација, секоја јавна институција, има потреба од гласило, од еден вид сретство за информирање, со кој ќе има можност да пропагира за своите цели и идеи и да ја информира јавноста за активностите и постигнатите успеси или направените обиди. Македонците во Грција, за жал, од периодот на формирањето на новогрчката држава со границите кои денес ги има, па до ден денес, се исклучени од сите облици на медиуми, и така не постој можност да се искажат и да се информираат за прашања кои ги засегаат, ниту пак да одговорат на сите невистинити кои за нив ги шири официјалната грчка држава. Затоа, од месец Мај 2010, почнавме со издавање на месечен весник со име „Нова Зора“. Постоеа обиди за такви изданија и порано, со информативните листови и списанија како „Меглен“, „Зора“, „Инфо Зора“ (преку интернет), со релативен успех, но со помал број на тираж и тајно делење. Новото издание има веќе форма на весник, со тираж од 20.000 примероци и вебстраница на интернет (www.novazora.gr) која е многу посетена и посетеноста месец по месец се зголемува значајно, и тоа е нешто што не радува и не поттикнува да продолжиме со напорите. Од месец мај 2010 г. значи непрекинато, излегува месечно и се дели на сите места каде живеат Македонци. Од Костур, Лерин, Кајлари, Воден, па до Негуш, Кукуш, Ениџевардарско, Солун, Сер, Драмско итн. Се состој од

шеснаесет страници и содржи повеќе материали околу актуелни теми и политика, култура, историја, писма и коментари, колумни, преставување на наши села, почетни часови за македонскиот јазик, историски личности, хумор, интервјуа итн. Дистрибуцијата се основа на волонтерско ангажирање - еден наш член ги доставува до сите поголеми центри и потоа наши членови од секое место ги делат по нивните населени места. Охрабрувачкото до сега е дека населението го прифаќа весникот многу попозитивно од нашите најоптимистичките очекувања. Главно младата популација е таа која веќе го бара и го чита, без да заостануваат и по возрасните. Имаше и има и негативни реакции, но целта се постигнува и населението се повеќе учествува и го подржува. Само како пример да наведеме дека кога започна дистрибуцијата на „Нова Зора“, освен главниот дистрибутер, волонтерски делеа уште 7-8 мина, а сега тој број се зголеми на 40 тина. Главниот проблем секако е финансирањето на целиот проект, но сега засега се снаоѓаме релативно добро, со помош на нашите членови, сонародници во странство и македонските организации во Канада, Австралија и Западна Европа, каде што членуваат голем број имигранти од нашите краишта.

Како член на раководството на Виножито раскажете ни за сегашните задачи, проблеми и политика на оваа македонска партија во Грција.

Главните цели на Виножито денес се исти со тие од минатото. Признавање на Македонците од страна на официјалните власти на Грција, воведување на македонскиот јазик во грчкиот образовен систем на тие места каде главно живеат Македонци, безусловно враќање на сите Македонци политички бегалци од времето на граѓанската војна во Грција, престанување на мерките за асимилирање на Македонците, поништување на црните листи со имињата на наши имигранти кои станаа непожелни за Грција поради нивните јавно искажани ставови околу македонштината, зачувување на македонската култура и адети. Сето ова се обидуваме да го постигнеме преку разни активности и дела. Со притисок врз грчките власти, со издавање на весникот и книги, листови итн. со разни средби и лобирања, со членување во разни меѓународни организации како што е Е.Ф.А., Ф.У.Е.Н, СМС, и други, со информирање на меѓународната

јавност, преку непосредни средби со нашиот народ во Грција, со подржување и помагање на разни културни манифестации, со барања за средби со официјалните органи на државата, преку соработка со македонските организации од соседството и пошироко и друго.

Сето ова, нормално нели, не поминува без проблеми. Проблеми главно предизвикани од страна на официјалната држава и парадаржава. Со сите средства се обидуваат да не оцрнат, да ни залепат етикети дека сме платеници од странство, дека сме шпијуни на соседни држави, дека го сакаме лошото на Грција. Се обидуваат да ја расипат нашата македонска култура, да ги престанат нашите панаѓури и песни, преку закани, спречување на финансирањето, притисоци во работните места на нашите активисти и симпатизери и многу други методи. Со користење на сите расположливи сретства и со монополизирање на електронските и печатените медиуми, официјалната власт во Грција и националистичката струја која е многу силна, создава една атмосфера на страв меѓу Македонците, една клима на несигурност и на „срамежливост“. Сите овие мерки кои се презедоа од државата во сите изминати децении, придонесоа да Македонците се плашат од се, да се срамот од тоа што се и многу тешко е денес да се убедат дека времињата се сменија, дека сме дел од една Европа која се обидува да ги штити човековите права.

Се оцртува во последно време еден сојуз меѓу Грција и Бугарија против Македонците. Памтите како беа конфискувани предизборните материали на Виножито од бугарските власти. Има ли нешто ново на тоа поле?

Вистина е дека официјално и неофицијално, Грција и Бугарија, околу македонското прашање и Македонците во двете земји, водат потполно иста политика и превземат исти мерки и методи. Сето тоа е очигледно дека се прави со некаква координираност меѓу двете страни. Само што мислам, според тоа што наши пријатели Македонци од Бугарија ни кажуваат и според тоа што имаме можност да читаме, Бугарија политиката према Македонците ја води на уште по груб начин, не обидувајќи се барем малку да скрие некои мерки како што Грција прави. Вистина е дека кога Виножито, поради подобра цена, испечати предизборен материјал во Софија, бугарските власти, неосновано и

противзаконски, ги задржаа тие материјали (главно ДВД со пораки кон гласачите) и не ни ги дадоа дури и после нашата посета на лице место, ниту после притисоците од разни европски институции. Ниту пак ни дадоа некое основано официјално правно објаснување за ова нивно дело. И сето ова не застана таму. До ден денес гледаме дека истите работи се случуваат и во двете држави. Иста политика околу Република Македонија, околу Македонците во двете земји, околу пописите, околу регистрирањето на партијата ОМО „Илинден“-ПИРИН во едната и Домот на Македонската Култура во другата земја.

Може ли да направите паралела меѓу положбата на Македонците во Грција и Албанија.

По секоја можност во Грција се презентира како таа е една богата земја (сега со кризата не е ни тоа), а Албанија е една многу сиромашна земја. Од страна на финансиска моќ, тоа можеби и да е така. Но од страна на постоењето и на почитувањето на човековите права и слободи, тоа е сосема спротивно. Македонците во Албанија се признаени како Македонци, со нивна признаена партија, нивни училишта (со малку притисоци секако), нивни топоними, културни манифестации без проблеми, учество во владини органи, од неодамна се со телевизиска станица, и т. н. Освен регистрирањето на партијата Виножито, и тоа после силни притисоци од Европа, во Грција не важи ништо од тоа што постој во Албанија. За Грција, Македонците не постојат воопшто. Во полето на човековите права и слободи, Албанија како и Република Македонија, можат комотно да преставуваат пример за следење од страна на Грција.

Каков е ставот на Виножито но и на ЕФА по спорот што Грција го води против Македонија за нејзиното име?

Како прво не се согласувам со терминот „спор“. Спор постој кога две страни не се согласуваат за нешто. Тука постои само една страна која има проблем со друга. И тоа неосновано. Територијата која се наоѓа во Грција и се вика Македонија, е една географска територија без никаква правна сила и административна моќ. Затоа не може тоа да се споредува со една држава, која е сосема друг правен облик. Како Луксембург - државата и Луксембург - провинција на Белгија. Исто така постојат два зборови, префикси, кои јасно го

разликуваат името на Република Македонија од името на грчката географска територија. „Republic of,, - Република пред Македонија. Така, нема потреба од никакви придавки или додавки, географски или не. Се е јасно и чисто. Се друго ќе ја влоши состојбата и ќе ги разбуди национализмите и во двете земји, нешто што ќе донесе се освен стабилизација во регионот. Тој е во кратки црти ставот на Виножито, но и на ЕФА.

Со кого имате контакти и соработка во Бугарија?

Веќе многу години, имаме одлична соработка во сите полиња со непризнаената партија на Македонците во Бугарија ОМО „Илинден“-ПИРИН како и со весникот „Народна Волја“. Имаме многу драги пријатели и соборци за македонските прашања и правата. Со агонија и загриженост ги следиме нивните напори за признавање и големите проблеми кои им ги создаваат бугарските власти. Како и кај нас, така и таму, калта која им се фрла од властите, е нешто неразбирливо за денешната Европа.

Во цела Европа доаѓа попис и во Бугарија пак нема графа Македонец, додека во Р Македонија дозволија графа Бугарин. Нешто повеќе 5 високи службеници беа отпуштени затоа што допуштиле подграфа Македонец во пробниот попис од септември 2010 г. Како ќе го коментирате тоа и каква е ситуацијата во Грција?

Еден јасен сигнал за непостоење на демократија и човекови права, и тоа од една држава членка на Европската Унија. Неописливо. Истото, околу пописот се случува и во Грција. Освен во далечната 1920-та година, никогаш повеќе во пописите во Грција не се вклучува графа за националност и јазик. Случаеви за отпуштање на службеници до сега немавме во Грција, но тоа не е бидејќи се толерираат такви ставови, туку бидејќи администрацијата е веќе добро „обучена“ за да не „грешат“ за таков вид прашања. Како ЕФА ќе ги подржи Македонците во Бугарија, Грција, и во Албанија ЕФА е една европска партија, која како што спомнав и погоре, се наоѓа во коалиција со Зелените и заедно ја преставуваат четвртата по број на пратеници партија на Европскиот Парламент. Составена е од 40-на партии широм Европа, партии на малцинства или на непризнаети народи. Веќе од поодамна, со иницијатива на Виножито, и подоцна и на ОМО

ИЛИНДЕН ПИРИН, ЕФА го поставува прашањето за Македонците во овие земји, на ниво на Европскиот Парламент, но и на ниво на Советот на Европа. Лобира во сите значајни меѓународни организации и институции и со малку зборови, ЕФА е нашиот глас во Европа, не поврзува всушност со неа. Јас како член на политичкото биро на ЕФА, како и мојот претходник, г-н Павле Филипов Воскопулос, повеќе пати, освен како преставници на Виножито, бевме преставници и на ОМО ИЛИНДЕН ПИРИН и на интересите на Македонците во Бугарија. Истото сега го правиме и за Македонците во Албанија. Мислам дека заедно трите македонски организации од Грција, Бугарија и Албанија, под крилјата на ЕФА, можеме да постигнеме многу.

Докаде е кандидатурата на Македонската алианса за европска интеграција во Албанија за член во ЕФА?

Македонската Алианса за Европска Интеграција, партијата на Македонците во Албанија, ја има целосната подршка на Виножито. Со сите наши познавања и можности помогнавме за да се најдат и тие во големата фамилија на ЕФА. Моментално сите апликации се пополнети и испратени, и наскоро, во текот на Јануари 2011, политичкото биро на ЕФА ќе го разгледа барањето за кандидатурата и ако постои согласност (мислам дека нема да има никаков проблем), на следниот конгрес на партијата сето ова ќе се официјализира.

Што ќе им порачате на Македонците во Бугарија?

Македонскиот народ, каде тој и да живее, помина низ многу тешки периоди. Само со продолжување на активностите ќе успееме еден ден да бидеме рамноправни граѓани на државитево кои живееме и да уживаме сите тие човекови права кои ни следат како етнички Македонци, граѓани на Бугарија или Грција или било која друга држава. Не треба да се разочаруваме. Никој нема да ни го даде тоа за што копнееме. Мора да се бориме за него. Денес за среќа постојат разни меѓународни институции кои ни нудат помош и релативна заштита. Треба да ги искористиме. Ние сме Македонци и никој не може и нема право тоа да ни го оспорува. Бидете горди што сте Македонци. МГ